

ETIČKA DILEMA 2020.

Član ste Etičkog odbora farmaceutske kompanije koja, pored lekova, proizvodi i suplemente, i potrebno je da procenite etičku ispravnost kampanje za prodaju „nove multivitaminske imuno-formule” koju je osmislio marketinški tim kompanije. Kompanija vas je angažovala zato što želi da njeno poslovanje bude etički ispravno jer veruje da je to na duge staze isplativa strategija.

(Suplementi su dodaci ishrani: vitamini, minerali, enzimi, lekovito bilje, njihovi koncentraciji ili ekstrakti, proteinski koncentraciji...)

Marketinški tim je napravio reklamu u kojoj naglašava samo pozitivne efekte suplementa koji kompanija proizvodi. Poziva se na brojna iskustva koja potvrđuju blagotvorno dejstvo proizvoda i objašnjava koje će dobrobiti imati korisnici proizvoda. Reklama se završava rečima: „Pre uzimanja proizvoda posavetujte se sa svojim lekarom ili farmaceutom”.

Pred dilemom ste da li kompanija ima etičku obavezu da potrošačima pruži još informacija. Naime, ne postoji saglasnost naučne zajednice o tome da li su taj i slični suplementi potrebni i u kojoj meri, i da li uopšte imaju povoljne efekte, s obzirom da ozbiljnih dugoročnih studija na tu temu nema. Štaviše, nekoliko istraživanja sprovedenih u medicinskim institutima pri bolnicama ukazuju na to da postoji mogućnost da upotreba sličnih proizvoda kod pacijenata izaziva i negativne posledice.

Da li je dovoljno to što je proizvođač posavetovao korisnike da se konsultuju s stručnim licem ili treba da pruži i dodatne informacije?

Navedene negativne posledice su neprijatne, ali nije dokazano da nanose ozbiljnu i trajnu štetu zdravlju, a ni to da su izazvane ovim proizvodom. Da li je vaša kompanija u obavezi da ih saopšti?

Da li je reklamiranje i prodavanje suplemenata moralno dopustivo tek kad se ozbiljnim istraživanjem pokaže da su pomogli ili popravili zdravstvenu sliku većini koja ih je koristila? Ili, s obzirom da nema nedvosmislenih dokaza da su štetni, prodaja i ovakvo reklamiranje su etički dopustivi?

Ono što otežava vašu odluku je činjenica da je u planu kompanije da novac zarađen od prodaje suplementa uloži u istraživanja i proizvodnju leka za multiplu sklerozu. Istraživanja su već započeta ali su prekinuta zbog nedostatka finansijskih sredstava.

Šta je ispravno uraditi?